

Innholdsfortegnelse

Innledning 9

Del I: Forskeropplæring og veiledning 13

Kapittel 1 Forskeropplæring til master- og doktorgrad 17

Hensikten med forskeropplæringen 17

Tidsrammer 19

Studiestruktur og -programmer 20

Oppfølging og kontroll 26

Veilederkvalifisering 31

Kapittel 2 Veiledning i ulike fag 33

Organiseringen av forskningsarbeidet 33

Selvutviklet eller tildelt forskningsoppgave 36

Monografi eller artikkelformat 39

Medforfatterskap 40

Kapittel 3 Hvordan fungerer veiledningen? 43

Hvordan fungerer veiledningen på doktorgradsnivå? 43

Hvordan fungerer veiledningen på hovedfag-/mastergrad-nivå? 47

Del II: Hovedtemaer i veiledningsprosessen 49

Kapittel 4 Veiledning i ulike former og ulike faser 53

Hvilke forventninger har studentene? 54

Veiledningsmodeller 55

Veiledningsformer 58

Faser i veiledningsforløpet 62

Kapittel 5 Relasjonen mellom veileder og student 77

Hvilken relasjon? 78

Relasjonen – profesjonell og/eller personlig? 81

Veileder og student – et komplementært rollepar 85

Asymmetri og likeverd 89

Doble relasjoner 92

Følelsesmessige aspekter ved relasjonen 93

Utvikling av veiledningsrelasjonen over tid 95

Hva inngår så i veilederrollen? 99

- Kapittel 6 Veiledningssamtalen 101
Kommunikasjonssituasjonen 101
Samtalemønstre i veiledning 104
Virkemidler for å realisere partnerskapsmodellen 107
Noen hjelpemidler 109
- Kapittel 7 Veiledning om skriving 113
Skriv fra dag én – ikke vent! 114
Hva skal studentene skrive? 116
Veiledning om selve skrivingen 123
- Kapittel 8 «Tilbakemelding» 129
Veiledning om tankeskrivingstekster – partnerskapsmodellen i funksjon 130
Veiledning om presentasjonsskrivingstekster 132
Formativ og summativ vurdering 133
Tilbakemeldingssituasjonen 135
Ros og kritikk 138
- Kapittel 9 Veiledning og studenters ambisjoner 149
Studentenes ambisjoner og veiledning 150
Veiledning og den avsluttende vurderingen 157
- Kapittel 10 Veiledning om opp- og nedturene 161
Det svinger 165
Og veiledningen? 166
- Kapittel 11 Å snakke om veiledningen 171
Metakommunikasjon 172
Hvor ofte bruker veiledere metakommunikasjon? 175
Metakommunikasjon og asymmetri 180
Tidlig metakommunikasjon: avtale om veiledning 182
- Del III. Noen mer spesielle temaer 185
- Kapittel 12 Veiledning med studenter som vårt akademi ikke tar godt nok vare på 187
To eksempler på vanskelige kombinasjoner 189
Situasjonen 192
Veiledning med kvinnelige studenter 193
Veiledning med internasjonale studenter 206
- Kapittel 13 Veiledning i og med grupper 213
En student – to veiledere 215
En student – flere veiledere (i en forskningsgruppe) 217
En student – flere veiledere, som veiledningsteam 218
En veileder og to–tre studenter 219
En veileder – mange studenter 220
Gruppedynamikk og veiledning 222

Kapittel 14	Veiledning på nettet	227
	Enkelt nok	227
	Fordeler og ulemper	228
	En advarsel	229
Kapittel 15	Kriser og krisehåndtering	231
	Administrativ oppfølging	231
	Støtte i nedturene	232
	Uforutsette problemer	233
	Skifte av veileder	234
	Når det virkelig går galt	236
Kapittel 16	Veiledning og etikk	239
	Samtale om etiske spørsmål	241
	Samtale om etiske problemsituasjoner	242
	Etikk i veiledningen	245
Kapittel 17	Gleden ved å veilede	247
	Referanser	251
	Vedlegg	263